

gemeente
Neder-Betuwe

Tweede bestuursrapportage 2018

Gemeente Neder-Betuwe

- Dodewaard.
- Echteld.
- IJzendoorn.
- Kesteren.
- Ochten.
- Opheusden.

Opheusden, 11 september 2018

Behandeling gemeenteraadsvergadering
van 27 september 2018

Inhoud

VOORWOORD VAN HET COLLEGE	3
LEESWIJZER OPBOUW EN INDELING BESTUURSRAPPORTAGE	4
FINANCIELE POSITIE	6
OVERZICHT FINANCIËLE POSITIE	6
INCIDENTELE EN STRUCTURELE ONTWIKKELINGEN	7
VOORTGANG REALISATIE PROGRAMMA'S	8
PROGRAMMA 1: BESTUUR EN DIENSTVERLENING	9
PROGRAMMA 2: OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	10
PROGRAMMA 3: FYSIEKE LEEFOMGEVING	11
PROGRAMMA 4: ECONOMIE	13
PROGRAMMA 5: WMO, JEUGD EN PARTICIPATIEWET	15
PROGRAMMA 6: ONDERWIJS, SPORT EN WELZIJN	18
PROGRAMMA 7: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN, OVERHEAD, VPB EN ONVOORZIEN	20
VOORTGANG REALISATIE PARAGRAFEN	22
PARAGRAAF 1: LOKALE HEFFINGEN	22
PARAGRAAF 2: WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	22
PARAGRAAF 3: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	22
PARAGRAAF 4: FINANCIERING	22
PARAGRAAF 5: VERBONDEN PARTIJEN	22
PARAGRAAF 6: GRONDBELEID	22
PARAGRAAF 7: BEDRIJFSVOERING	22
TOTAALOVERZICHT VAN FINANCIËLE AFWIJKINGEN PER PROGRAMMA	23
BIJLAGE	24
1: BEGROTINGSWIJZIGING	24
2: STAND VAN ZAKEN BEZUINIGINGEN	25

VOORWOORD VAN HET COLLEGE

Aan de Gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de tweede bestuursrapportage over het begrotingsjaar 2018 aan. Een bestuursrapportage dient als voortgangsrapportage van de door u vastgestelde begroting 2018. Deze rapportage wijkt af ten aanzien van de kaders opgenomen in de financiële verordening, conform artikel 212 Gemeentewet. Wij moeten in een tweede bestuursrapportage aan u verantwoording afleggen over de eerste negen maanden van het lopende jaar. Omdat de vaststelling van de tweede bestuursrapportage in de raad van eind september plaatsvindt, kunnen wij in dit document echter maar verantwoording afleggen over de eerste zeven maanden van het lopende jaar.

Voortgang uitvoering begroting

De begroting 2018 telt 28 programmaonderdelen (thema's) waaruit 171 prestaties ('Wat gaan we er voor doen?') voortvloeien. In deze bestuursrapportage zijn negen programmaonderdelen opgenomen met veertien doelstellingen waarvan afwijkingen te melden zijn. Dit betekent dat de uitvoering van tweeënnegentig procent van uw voornemens op koers ligt.

Financieel resultaat

Op basis van de financiële ontwikkelingen die in deze bestuursrapportage zijn opgenomen is er sprake van een voordelige bijstelling van de financiële positie voor het jaar 2018 met een bedrag van € 42.405. Op basis van de besteding van de budgetten in de eerste zeven maanden van 2018 moet het geraamde voordelig saldo van € 85.719, gebaseerd op de 1^e bestuursrapportage 2018 en vastgestelde begrotingswijzigingen tot en met juli 2018, worden bijgesteld naar een voordelig saldo van € 128.124 voor het jaar 2018.

Voor het jaar 2019 en verdere worden de financiële consequenties meegenomen in de begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022

Over de eerste 7 maanden van 2018 is er sprake van verschillende incidentele ontwikkelingen welke benoemd staan op de volgende pagina onder het kopje incidentele ontwikkelingen. Meer detailinformatie kunt u terugvinden bij de 3^e W-vraag "wat mag het kosten" van het desbetreffende programma.

Stand van zaken bezuinigingen

Om u inzicht te geven wat de stand van zaken is met betrekking tot alle opgenomen bezuinigingstaakstellingen, waaronder de nog niet gerealiseerde bezuinigingen conform de vastgestelde begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019, is in deze bestuursrapportage onder bijlage 2 een overzicht opgenomen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Neder-Betuwe

De secretaris,

De burgemeester,

mr. G.S. Stam

A.J. Kottelenberg

LEESWIJZER OPBOUW EN INDELING BESTUURSRAPPORTAGE

Opbouw en indeling van de bestuursrapportage

Met deze bestuursrapportage informeren wij de raad over de verwachte afwijkingen per 1 augustus 2018 - zowel beleidsmatig als financieel - ten opzichte van de vastgestelde programmabegroting 2018, inclusief goedgekeurde begrotingswijzigingen.

De indeling van deze bestuursrapportage sluit aan op de begroting 2018. Deze bestaat uit een voorwoord van het college, overzichten van de financiële positie, incidentele verbeteringen of verslechtingen, structurele verbeteringen of verslechtingen, overige kleine verschillen en de beleidsmatige en financiële verantwoording.

Betekenis en toepassing van de kleuren

In deze bestuursrapportage wordt het stoplichtenmodel gebruikt om de realisatie van het beleid aan te geven. Per programmaonderdeel stellen we de volgende vragen ten aanzien van resultaat, tijd en middelen:

Resultaat: Is het gelukt om de beleidsinhoudelijke afspraken te realiseren of ligt de realisatie op schema?
Tijd: Is het gewenste (deel)resultaat gerealiseerd of ligt de realisatie op schema?
Middelen: Zijn de toegekende middelen toereikend?

Resultaat en Tijd

Onder Resultaat en Tijd is de betekenis van de antwoordkleuren als volgt:

	Het resultaat wordt behaald en de uitvoering verloopt volgens planning.
	Het resultaat wordt deels behaald en de uitvoering verloopt niet geheel volgens planning. Beleidsmatige toelichting waarom het resultaat deels wordt behaald vindt plaats bij het speerpunt zelf.
	Het resultaat wordt niet behaald en de uitvoering verloopt niet volgens planning. Beleidsmatige toelichting waarom het resultaat niet wordt behaald vindt plaats bij het speerpunt zelf.

Middelen

Onder Middelen is de betekenis van de antwoordkleuren als volgt:

	De uitvoering van het resultaat wordt binnen het beschikbaar gestelde budget uitgevoerd.
	De uitvoering van het resultaat wordt naar alle waarschijnlijkheid niet binnen het beschikbaar gestelde budget uitgevoerd. Het budget dreigt te worden overschreden.
	De uitvoering van het resultaat wordt niet binnen het beschikbaar gestelde budget uitgevoerd. Het budget is overschreden. Financiële toelichting van de afwijking vindt plaats per programma bij het onderwerp 'Wat mag het kosten?'

Ontwikkelingen sinds de eerste bestuursrapportage helder in beeld

Om de verschillen met de eerste bestuursrapportage 2018 in één oogopslag inzichtelijk te maken, gebruiken we de symbolen ▲ en ▼. Alle vlakjes zonder één van beide symbolen hebben dus dezelfde kleur als in de eerste bestuursrapportage 2018.

▲	Sinds de eerste bestuursrapportage is er vooruitgang geboekt (van rood/oranje naar groen of van rood naar oranje).
▲	

▼	Sinds de eerste bestuursrapportage is er achteruitgang geboekt (van groen naar oranje/rood of van oranje naar rood).
▼	

Financiële afwijkingen groter dan € 25.000

Per programma worden de afwijkingen van de derde W-vraag ('Wat mag het kosten?') in een tabel weergegeven en daaronder, voor zover de bedragen groter zijn dan € 25.000, kort toegelicht. Dit geldt ook voor de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in de reserves. Afwijkingen kleiner dan € 25.000 op productniveau worden per programma getotaliseerd in overige kleine verschillen.

Ook wordt inzicht gegeven in de stand van het budget onvoorziene uitgaven.

Over de ontwikkelingen in de paragrafen wordt - alleen in de begroting en in de jaarstukken gerapporteerd. Wel wordt- over belangrijke actuele ontwikkelingen in de paragrafen gerapporteerd.

De bestuursrapportage wordt afgesloten met een totaaloverzicht van de financiële afwijkingen per programma, de besluitvorming en de begrotingswijziging.

FINANCIËLE POSITIE

Overzicht financiële positie

Na verwerking van de ontwikkelingen uit deze bestuursrapportage ziet de financiële positie er als volgt uit:				
OVERZICHT FINANCIËLE POSITIE 2018-2021				
	Begroting	Meerjarenraming		
	2018 €	2019 €	2020 €	2021 €
Financiële positie 2018 gebaseerd op de 1e bestuursrapportage 2018, meerjarig o.b.v. kadernota 2019-2022:	-42.026	-5.074	-219.122	-543.228
Doorwerking van de door u vastgestelde begrotingswijzigingen:				
B17-2018 Achterstallig onderhoud hervormde school	-43.693			
Financiële positie inclusief vastgestelde begrotingswijzigingen	-85.719	-5.074	-219.122	-543.228
Financiële effecten tweede bestuursrapportage 2018	-42.405			
Financiële positie 2018-2021 inclusief tweede bestuursrapportage 2018	-128.124	-5.074	-219.122	-543.228
+ = tekort - = overschot				

Incidentele en structurele ontwikkelingen

De incidentele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden hoofdzakelijk veroorzaakt door:					
Incidentele Ontwikkelingen	Programma	2018	2019	2020	2021
Appa Plan	1	43.015			
Loyalis	1	41.070			
Bommenregeling	2	267.003			
verkoop ww Fruitstraat Kesteren	3	-62.063			
meicirculaire ontwikkeling jeugd budget	5	157.059			
meicirculaire wmo budge	5	108.386			
meicirculaire participatie budget	5	-35.544			
Waterberging Pantarijn	6	44.500			
meicirculaire 2018	7	-691.897			
Waterberging Pantarijn	7	-44.500			
APPA uitkering	7	69.468			
inhuur bedr.voering	7	80.000			
inhuur bedr.voering	R	-80.000			
Totaal		-103.503	0	0	0
+ is tekort, - is overschot					
De structurele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden veroorzaakt door:					
Structurele Ontwikkelingen	Programma	2018	2019	2020	2021
Totaal		0	0	0	0
+ is tekort, - is overschot					
De verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie veroorzaakt door overige kleine verschillen.					
Structurele Ontwikkelingen	Programma	2018	2019	2020	2021
Verschillen < € 25.000 Bestuur en Dienstverlening	1	8.180			
Verschillen < € 25.000 Openbare Orde en Veiligheid	2	0			
Verschillen < € 25.000 Fysieke leefomgeving	3	-5.767			
Verschillen < € 25.000 Economie	4				
Verschillen < € 25.000 WMO, Jeugd en Participatiewet	5	28.785			
Verschillen < € 25.000 Onderwijs, Sport en Welzijn	6	15.500			
Verschillen < € 25.000 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien	7	14.400			
Verschillen < € 25.000 Mutaties in reserves	R				
Totaal		61.098	0	0	0
Totaal		-42.405	0	0	0
+ is tekort, - is overschot					

VOORTGANG REALISATIE PROGRAMMA'S

Programma 1: Bestuur en Dienstverlening

Programma 2: Openbare orde en Veiligheid

Programma 3: Fysieke Leefomgeving

Programma 4: Economie

Programma 5: Wmo, Jeugd en Participatie

Programma 6: Onderwijs, Sport en Welzijn

**Programma 7: Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, VPB
en Onvoorzien**

Programma 1: Bestuur en dienstverlening

Missie

We hebben te maken met een veranderende samenleving die voortdurend in beweging is. Dat betekent ook dat de samenleving in een eerder stadium betrokken wordt bij ontwikkelingen en kansen die op ons afkomen. Bestuur en organisatie staan ten dienste van de inwoners. We redeneren 'van buiten naar binnen'. Onze bestuurders en medewerkers staan met beide benen in de maatschappij, zodat zij inwoners en maatschappelijke partners op serieuze wijze kunnen betrekken bij voor hen belangrijke vraagstukken. Wij informeren onze inwoners goed en tijdig over het gemeentelijke beleid. We voeren onze taken snel, adequaat, klantgericht en klantvriendelijk uit. De wensen van onze inwoners en onze wettelijke taken zijn het uitgangspunt van onze dienstverlening. Kernwaarden die belangrijk zijn voor onze dienstverlening zijn: interactiviteit, pro-activiteit, betrouwbaarheid en persoonlijk contact. Waar het voor het bereiken van onze lokale ambities nodig is om met andere overheden samen te werken, doen wij dat op een slimme manier. We zien de gemeenschappelijke regelingen die voor ons taken uitvoeren als een verlengstuk van de gemeente; zij verdienen serieuze aandacht, sturing en waardering.

Ontwikkelingen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Thema's

Geen afwijkende beleidsontwikkelingen

Verbonden Partijen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Wat mag het kosten?

Programma: 1 Bestuur en Dienstverlening					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)		2018	2019	2020	2021
a.	APPA Plan	43.015			
b.	Loyalis pensioen wethouders	41.070			
c.	Overige kleine verschillen	8.180			
Totaal		92.265	0	0	0

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000)

a. Appa plan (nadeel € 43.015)

De gemeente Neder-Betuwe heeft voor zijn wethouders bij Loyalis Verzekeringen het Appa-plan afgesloten. Op basis van het vertrek van twee wethouders en de komst van drie nieuwe wethouders is de maandelijkse premie voor het Appa-plan aanzienlijk gestegen. Per saldo betekent dit op jaarbasis voor 2018 een extra last van € 43.015. De effecten vanaf 2019 worden opgenomen en verwerkt in de begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022.

b. Loyalis pensioen wethouders (nadeel € 41.070)

Op basis van recentelijke informatie verstrekt door Loyalis Verzekeringen, is er een hiaat ontstaan tussen het opgebouwde beleggingstegoed en het benodigde beleggingstegoed (het pensioen dat aan de wethouders is toegezegd).

Om de beleggingstegoeden volledig aan te laten sluiten op de pensioenaanspraken en daarmee op de juiste niveaus te brengen dient er éénmalig een bedrag van € 41.070 gestort te worden in deze voorziening wethouders pensioenen.

c. Overige kleine verschillen behoeven geen toelichting

Investeringen

Geen investeringen onder programma 1

Mutaties in reserves

Geen mutaties in reserves

Programma 2: Openbare orde en veiligheid

Missie

Neder-Betuwe is een gemeente waar iedereen zich veilig voelt met een lokale overheid die zich daarvoor aantoonbaar inzet. Spelregels en grenzen zijn helder. Er wordt snel en merkbaar opgetreden tegen overlast en criminaliteit. We stimuleren burgers, bezoekers, ondernemers en veiligheidspartners om vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bij te dragen aan de veiligheid binnen de gemeente.

Ontwikkelingen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Thema's

Geen afwijkingen beleidsontwikkelingen

Verbonden Partijen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Wat mag het kosten?

Programma: 2 Openbare Orde en Veiligheid					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)		2018	2019	2020	2021
a.	Suppletie uitkering conventionele explosieven	267.003			
b.	Overige kleine verschillen	0			
Totaal		267.003	0	0	0

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000)

a. Suppletie uitkering conventionele explosieven (meicirculaire 2018) (nadeel € 267.003 incidenteel)

In februari dit jaar heeft u besloten tot de aanvraag van een suppletie-uitkering conventionele explosieven. Het betreft hier 70% van de daadwerkelijk gemaakte kosten inzake ruiming explosieven in 2017. De financiële effecten van deze suppletie-uitkering zijn reeds verwerkt in de jaarstukken 2017. Middels de meicirculaire 2018 wordt deze suppletie-uitkering beschikbaar gesteld en heeft een budgettair neutraal effect. U dient het vermelde incidentele nadeel dan ook in relatie te zien met het incidentele voordeel vermeld onder programma 7 algemene middelen. Over de uitkomsten van de meicirculaire 2018 bent u reeds geïnformeerd in de raadsinformatiebrief (Z/18/055638/UIT/18/98936).

b. Overige kleine verschillen behoeven geen toelichting

Investerings

Geen investeringen onder programma 2

Mutaties in reserves

Geen mutaties in reserves

Programma 3: Fysieke leefomgeving

Missie

Neder-Betuwe is een veilige, schone, aantrekkelijke en gevarieerde gemeente en bekend als hét laanboomcentrum van Nederland respectievelijk Europa. Wij werken samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan het behoud en de ontwikkeling van een duurzame, vitale gemeente. We streven naar een evenwichtige ruimtelijke ordening waarbij we landschappelijke waarden behouden. De woningvoorraad is kwalitatief op orde en stemmen we voortdurend af op de behoefte. Nieuwe kansen en ontwikkelingen grijpen we aan om de aanwezige ruimtelijke kwaliteiten te versterken.

Ontwikkelingen

De huishoudensontwikkeling in de komende jaren is leidend voor de woningbouwopgave, zowel kwantitatief als kwalitatief. De woningmarkt is veranderd. Diverse ontwikkelingen binnen het thema 'Wonen', ook van de woningbouwprogrammering, vragen om een update van de 'Thermometer van de woningmarkt in Neder-Betuwe'. Deze update is in concept gereed en brengen wij medio 2018 in besluitvorming.

Eind 2017 hebben we met de ontwikkelende partijen een overeenkomst gesloten voor de bouw van circa 70 woningen in Fructus, Dodewaard. Het opstellen van het bestemmingsplan startte met een inspraakbijeenkomst. Voor de bouw van 50 woningen in Broedershof (Echteld) voorzien we de vaststelling van het bestemmingsplan in mei 2018. In mei 2018 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan voor de tweede fase IJzendoorn-West vastgesteld. Deze is inmiddels onherroepelijk.

In juni hebben wij met Dekker de intentieovereenkomst getekend voor de verdere planontwikkeling met betrekking tot de Gouverneurspolder en de Willemspolder.

Op basis van het Plan van Aanpak Omgevingsvisie selecteerden we begin 2018 een bureau voor het co-creatieproces en de vormgeving van de Omgevingsvisie. Fase 1 van het proces (agenderingsfase) is gestart. Eén van de bouwstenen is de Regionale Strategische Visie. Deze is gereed voor een consultatieronde in september. Voor het implementatietraject van de Omgevingswet is in mei het programmaplan vastgesteld. Dit geeft richting aan de stappen die we in de eerste fase (doorloop tot begin 2019) gaan zetten op het gebied van producten, processen en informatiestromen.

De Klimaatnota is op 8 februari 2018 vastgesteld. Om aan het gemeentelijk klimaatbeleid inhoudelijk uitvoering te kunnen geven werken wij aan een Uitvoeringsprogramma 2018-2023 (gereed na de zomer 2018).

Thema's

3.5 Ruimte en groen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
		Resultaat: tijd	Middelen
A Representatief aanzien van de dorpen met hoge ecologische kwaliteit (<u>uitstraling van Europees laanboomcentrum</u>).	A1. In gesprek blijven met boomkwekers over bereidheid om te investeren in het groen in de gemeente (aanleg en onderhoud).	▲	
	Toelichting: Neder-Betuwe en TCO zijn met elkaar overeengekomen dat de samenwerking voor beide partijen een grote toegevoegde waarde heeft. Om deze samenwerking vorm te geven is een samenwerkingsovereenkomst opgezet. Planning is deze overeenkomst in het derde kwartaal te ondertekenen.		

Verbonden Partijen

Geen afwijkingen te melden

Wat mag het kosten?

Programma: 3 Fysieke leefomgeving					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)		2018	2019	2020	2021
a.	verkoop ww Fruitstraat Kesteren	-62.063			
b.	overige kleine verschillen	-5.767			
Totaal		-67.830	0	0	0

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000)

a. Verkoop woonwag en Fruitstraat Kesteren. (voordeel €62.063 incidenteel)

De afgelopen twee jaar zijn besprekingen gevoerd over de verkoop van de standplaatsen Fruitstraat Kesteren. Als leidraad voor de besprekingen hebben gediend de voorwaarden zoals die door het college zijn vastgesteld. Begin 2018 zijn de gesprekken afgerond en tot overeenstemming gekomen. Dit resulteerde in een voordeel van € 62.063

b. Overige kleine verschillen behoeven geen toelichting

Investerings

Geen afwijkende ontwikkelingen

Mutaties in reserves

Geen mutaties in reserves

Programma 4: Economie

Missie

We streven naar economische groei door te werken aan een goed ondernemersklimaat en een goede kwaliteit van onze werklocaties. Tevens dienen onze winkelkernen vitaal te zijn door in te zetten op ontwikkeling en behoud van winkelconcentratiegebieden. We stimuleren ook economische groei via uitbreiding van verblijfs- en dagrecreatie, waarbij we de sterke kanten en mogelijkheden van de gemeente benutten. Kwaliteitsverbetering is hierbij het uitgangspunt. We ontwikkelen de mobiliteit in onze gemeente zodanig dat deze de bereikbaarheid, de verkeersveiligheid en leefbaarheid versterkt.

Ontwikkelingen

Het Neder-Betuws Verkeer en Vervoerplan (NBVVP) met bijbehorend uitvoeringsprogramma is geactualiseerd en op 8 maart 2018 vastgesteld. Besluitvorming over de financiële dekking van de uitvoering vindt integraal bij de Kadernota plaats. Op 5 maart 2018 is de Samenwerkingsovereenkomst (Fase 1) voor de gebiedsontwikkeling Veerhaven Ochten ondertekend, nadat de raad hierover op 8 februari een positief besluit nam. We werken aan een plan van aanpak voor de verdere planontwikkeling en uitvoering van de fysieke opgaven.

Op 8 maart 2018 heeft de raad krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van een Laanboomhuis op het ABC. De planvorming en de contractvorming met TCO zijn in ontwikkeling. Op 18 april 2018 heeft de Europese Commissie goedkeuring gegeven aan het zgn. overheidsmodel voor de aanleg van een breedbandnetwerk in de regio Rivierenland. Bij positieve besluitvorming (inclusief garantstelling) in de gemeenteraden start de aanleg eind 2018. Alle werken voor de centrumontwikkeling Kesteren aan de noordzijde zijn in het tweede kwartaal 2018 afgerond. De nieuwe Plus supermarkt is in april geopend en de ingrepen in de openbare ruimte zijn afgerond. Voor de zuidzijde van de Hoofdstraat is de planvorming in volle gang.

In juni organiseerden wij in het kader van de 'Schatkist van Neder-Betuwe' een succesvolle avond voor onze inwoners om informatie te verzamelen en met elkaar kennis te delen over het cultuurhistorisch erfgoed van onze dorpen in Neder-Betuwe. Het vormde het startschot voor de uitrol van het plan van aanpak. Over de uitkomsten rapporteren wij u eind 2018.

In het tweede kwartaal werkten wij aan de totstandkoming van de Economische Rapportage over 2017. Deze rapportage is in juli 2017 beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad en voor publicatie. In de Economische Rapportage zijn ook de resultaten verwerkt van de digitale ondernemersenquête die in Q2 is uitgezet. Deze resultaten gebruiken we tevens als een 0-meting en als basis voor het opstellen van een Plan van Aanpak met actiepunten voor verbetering van het ondernemersklimaat in Neder-Betuwe.

In het tweede kwartaal is de revitalisering van bedrijventerrein 't Panhuis afgerond met de aanpassing van de bocht in de Batterijenweg.

Het stimuleringsproject Toeristische Bewegwijzering (de zgn. bruine borden) is in 2017 opgestart en heeft als doel enerzijds te komen tot uniforme bewegwijzering en anderzijds stimulering voor de toeristisch recreatieve sector. Het project is in het tweede kwartaal van 2018 afgerond. In totaal hebben 15 ondernemers gebruik gemaakt van de subsidieregeling en zijn er 44 toeristische verwijzingsborden geplaatst, waarvan 29 met een stimuleringssubsidie.

Thema's

4.6 Versterken lokale economie

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
		Resultaat: tijd	Middelen
A Aantrekkelijk ondernemersklimaat en stimuleren van ondernemerschap.	A6. Wij melden de gemeente Neder-Betuwe in 2019 aan voor de verkiezing MKB-vriendelijkste gemeente.	▲	
	<u>Toelichting:</u> In 2018 meten wij de ondernemerstevredenheid (nulmeting) en analyseren wij de knelpunten. Op basis hiervan stellen we –in lijn met het coalitieprogramma- een Plan van Aanpak op en geven we uitvoering aan de actiepunten ter verdere verbetering van het ondernemersklimaat. In 2019/2020 melden wij de gemeente aan voor deelname aan de verkiezing MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland.		

Verbonden Partijen

Geen afwijkingen ontwikkelingen

Wat mag het kosten?

Geen mutaties te melden

Investeringsen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Mutaties in reserves

Geen mutaties in reserves

Programma 5: Wmo, Jeugd en Participatiewet

Missie

Iedereen doet mee en iedereen doet ertoe

De kracht en mogelijkheden van onze inwoners zijn de vertrekpunten bij de (her)inrichting van het sociale domein.

Samen met en door de inwoners werken wij aan een samenleving waarin ruimte, begrip en aandacht is voor de verschillende identiteiten die onze gemeente rijk is. Het creëren van een klimaat van welzijn is een taak van ons allemaal.

Ontwikkelingen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Thema's

5.1 Transities in het sociaal domein

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
		Resultaat: tijd	Middelen
A De transformatie van de 3 D's (kanteling = meer effectieve en minder dure zorg).	A2. Borgen van afspraken met wettelijke doorverwijzers waaronder de huisartsen en het inzetten van een Praktijkondersteuner (POH) Jeugd bij deze huisartsen.		▼
	<p>Toelichting: In 2017 is er intensief contact geweest tussen een vertegenwoordiging van regiogemeenten en huisartsen. Dit contact heeft geleid tot een voorstel om in te zetten op een Praktijkondersteuner Jeugd. Bij terugleggen van dit voorstel bij de huisartsen bleek dat er niet voldoende eensgezindheid was over de (wijze van) inzet van deze praktijkondersteuner. Afsproken is om nu op gemeenteniveau afspraken te maken met individuele huisartsenpraktijken over hoe de samenwerking tussen huisartsen en gemeente kan worden versterkt met als uiteindelijke doel om de eerstelijnszorg aan onze inwoners te verbeteren. Alle huisartsenpraktijken zijn inmiddels gesproken. In het derde kwartaal 2018 wordt op basis van de gesprekken aan de huisartsen een aantal scenario's voorgelegd om de afstemming vorm te geven. Streven is om nog in 2018 te kiezen voor een scenario en te starten met de uitvoering van dit scenario. Het hiervoor in 2018 gereserveerde bedrag van circa € 60.000 zal niet (volledig) nodig zijn. Een deel daarvan zal naar verwachting worden ingezet voor andere preventieve maatregelen. Het restant zal aan het eind van het jaar terugvloeien in het budget 3D/reserve 3D.</p>		
	A5. Informeren van de raad over de stand van zaken in relatie tot de middelen en een prognose. Dat gebeurt op drie momenten in het jaar (bij de beide bestuursrapportages en de jaarrekening).	▼	
<p>Toelichting: Voor de budgetten in de 2^e Berap 2018 wordt uitgegaan van peildatum 1 augustus 2018. Om een goede prognose tot 31 december te maken is de resterende termijn te lang. Om die reden gaan wij uit van de peildatum 1 september 2018. Medio oktober 2018 zullen wij u via een afzonderlijke raadsinformatiebrief informeren over het verloop van de budgetten.</p>			

5.2 Zorg

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?		Verantwoording/voortgang	
				Resultaat: tijd	Middelen
B	Mantelzorgers ontlasten.	B3.	Doorontwikkelen van het mantelzorgsteunpunt naar een mantelzorgknooppunt, dat werkt aan bewustwording onder netwerk en professionals, waardoor meer mantelzorgers in beeld zijn en ondersteund worden.		
		Toelichting: Gezien de doorontwikkeling van het preventieteam en het onderzoek dat in 2018 gestart zal worden naar de ondersteuningsstructuur rondom vrijwilligerswerk/mantelzorg in Neder-Betuwe, is de ontwikkeling tot mantelzorgknooppunt on hold gezet, zodat aanbevelingen van het onderzoek door een stagiaire van AVANS Hogeschool en benodigd aanvullend onderzoek kunnen worden meegenomen in toekomstige besluiten.			

5.3 Werk, inkomen, armoedebestrijding

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?		Verantwoording/voortgang	
				Resultaat: tijd	Middelen
C	Meer werkplekken voor mensen met een arbeidsbeperking bij reguliere werkgevers en de overheid (garantiebanen).	C2.	Opzetten van een voorlichtingstraject over sociaal ondernemerschap voor lokale ondernemers.	▼	
		Toelichting: Het traject is later van start gegaan wegens beperkte beschikbaarheid personele inzet te Buren en de aankondiging van een stelselwijziging in het Regeerakkoord. Prioriteit wordt gegeven aan individuele/specifieke voorlichting aan werkgevers per casus.			

5.4 Gezondheid

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?		Verantwoording/voortgang	
				Resultaat: tijd	Middelen
A	Een goede gezondheid voor iedere inwoner, jongeren die zich ontwikkelen tot gezonde en actieve volwassenen.	A4.	Opstellen van lokale gezondheidsnota die bestaat uit de volgende onderdelen: 1. wettelijk bepaalde onderdelen waar een gemeente verantwoordelijk voor is; 2. onze lokale speerpunten (SEGV-beleid); 3. het preventie- en handavingsplan.	▼	
		Toelichting: Een concept plan van aanpak is inmiddels gereed. Door interne wisseling van functies zijn er op dit moment (tijdelijk) geen uren beschikbaar, zodat de vraag is of de planning haalbaar is. Het risico is aanwezig dat dit wordt doorgeschoven naar 2019. De uitvoering van de bestaande beleid(snota's) loopt gewoon door.			
C	Minder gebruik van alcohol en drugs.	C4.	Voortzetten van lokale en regionale samenwerking rond Preventie en Handhaving alcoholmatigingsbeleid.	▼	
		Toelichting: De regionale samenwerking beperkt zich tot enkele gemeenten omdat niet alle gemeenten dezelfde inzet hebben op dit thema als Neder-Betuwe. Het thema preventie is daardoor stopgezet. Met Culemborg, Buren en West Maas en Waal nemen wij deel aan FrisValley en zijn er contacten op het gebied van toezicht en handhaving.			

Verbonden Partijen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Wat mag het kosten?

Programma: 5 WMO, Jeugd en Participatiewet					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)		2018	2019	2020	2021
a.	ontwikkeling Jeugd, Wmo en Participatie budget, meicirculaire 2018	229.901			
b.	overige kleine verschillen	28.785			
Totaal		258.686	0	0	0

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000)

- a. Ontwikkeling Jeugd, WMO en Participatie budget (meicirculaire 2018) (nadeel € 229.901)**
Over de uitkomsten van de meicirculaire 2018 bent u reeds geïnformeerd in de raadsinformatiebrief (Z/18/055638/UIT/18/98936). De effecten voor de begroting 2018 zijn in deze bestuursrapportage verwerkt. De effecten voor de meerjarenraming 2019-2021 worden meegenomen in de begroting 2019. Het nadelig effect wordt veroorzaakt door de opname van een extra last voor de budgetten Jeugd, WMO en Participatie. Het getoonde nadelig effect dient u wel in relatie te zien met het opgenomen voordelig effect onder programma 7 algemene dekkingsmiddelen.
- b. Overige kleine verschillen behoeven geen toelichting**

Investeringen

Geen investeringen opgenomen onder programma 5

Mutaties in reserves

Geen mutaties in reserves

Programma 6: Onderwijs, Sport en Welzijn

Missie

Iedereen moet zich kunnen ontplooiën en welbevinden

De wijze waarop jonge inwoners zich ontplooiën is voor ieder kind en iedere jongere verschillend. Onze ambitie is om voor deze jonge inwoners randvoorwaarden te creëren, waarbinnen zij zich optimaal kunnen ontwikkelen op hun weg naar volwassenheid. Opleiding, vrijetijdsbesteding, talentontwikkeling, zorg en ondersteuning zijn daarbij van groot belang. De kernen blijven levende gemeenschappen, waar mensen elkaar op allerlei manieren ontmoeten en bijstaan. Investeren in onderwijs, sport en cultuur dragen bij aan de sociale cohesie binnen de dorpen. Dit moet ertoe leiden dat de inwoners zich thuis (blijven) voelen in de (kernen van de) gemeente.

Ontwikkelingen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Thema's

6.1 Onderwijs

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?		Verantwoording/voortgang	
				Resultaat: tijd	Middelen
A	Openbaar basisonderwijs in alle kernen behouden, van goede kwaliteit.	A3.	Onderzoeken op welke wijze de huisvesting van de basisschool De Bellefleur in Dodewaard het beste kan plaatsvinden.		
		Toelichting: Dit onderwerp maakt deel uit van het nog op te stellen Integraal HuisvestingsPlan onderwijshuisvesting (IHP). Voor de verdere inhoud en planning wordt verwezen naar het raadsbesluit d.d. 3 juli 2018 (RAAD/18/2410).			
D	Ontwikkeling inwoners door kennis, informatie, literatuur en het stimuleren van lezen via onze bibliotheekvoorzieningen, mede om de laaggeletterdheid tegen te gaan.	D2.	Verhuizen van bibliotheekvestiging in Dodewaard.		
		Toelichting: De verhuizing van de bibliotheek hangt samen met de vormgeving van het accommodatiebeleid in de kern Dodewaard. Definitieve besluitvorming staat eind 2018/begin 2019 gepland. Hierdoor zal de verhuizing van de bibliotheek naar de toekomstige locatie niet in 2018 plaatsvinden.			

6.3 Leefbaarheid/Welzijn

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?		Verantwoording/voortgang	
				Resultaat: tijd	Middelen
A	Leefbaarheid kernen behouden en versterken.	A1.	Uitvoeren plan van aanpak Dorpshuis en De Eng in Dodewaard. Verder uitwerken plannen voor de twee basisscholen in Dodewaard in samenhang met functies gericht op kinderen/jeugd.	▼	
		Toelichting: De uitwerking van de plannen voor een combinatie van dorps huis en De Eng vergt in verband met nader overleg meer tijd. De huidige planning is besluitvorming in het 1 ^e kwartaal 2019. De scholen worden betrokken bij de verdere uitwerking van het IHP. Besluitvorming daarover is eveneens in het 1 ^e kwartaal 2019 te verwachten. Zie ook Thema 6.1.A3.			
		A2.	Starten met uitvoering plan van aanpak accommodatievraagstukken in de andere dorpskernen. Hierbij een werkwijze per dorpskern hanteren en volgorde uit plan van aanpak aanhouden.		
Toelichting: Het (nieuwe) Coalitieakkoord (Thema 5.1) gaat uit van een integraal accommodatiebeleid voor alle kernen met een voorafgaand helder plan van aanpak. Nadere afstemming over de uitgangspunten/kaders en financiële gevolgen dient nog plaats te vinden, omdat de eerdere ambitie in onze ogen niet aansluit bij de huidige.					

Verbonden Partijen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Wat mag het kosten?

Programma: 6 Onderwijs, Sport en Welzijn					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)		2018	2019	2020	2021
a.	waterberging Pantarijn	44.500			
b.	overige kleine verschillen	15.500			
Totaal		60.000	0	0	0

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000)

a. Waterberging Pantarijn (nadeel € 44.500)

In het project nieuwbouw Pantarijn zijn de uitgaven voor de noodzakelijke waterberging niet voorzien en ook niet opgenomen in het waterplan van de gemeente. Er is zodoende geen dekking aanwezig voor deze noodzakelijke kostenpost. Voorgesteld wordt om de post onvoorzien 2018 in te zetten als dekking voor deze noodzakelijke en onvoorzien uitgaven. Zie ook Programma 7 Algemene Dekkingsmiddelen

b. Overige kleine verschillen behoeven geen toelichting

Investerings

Geen afwijkende ontwikkelingen

Mutaties in reserves

Geen mutaties in reserves

Programma 7: Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, VPB en onvoorzien

Algemeen:

Dit programma is een qua opbouw afwijkend ten opzichte van die van de beleidsprogramma's, maar telt financieel wel mee voor de begroting. Hierin staat welke algemene dekkingsmiddelen er zijn en wat het verloop daarvan is voor de komende vier jaar. Algemene dekkingsmiddelen hebben vooraf geen bepaald bestedingsdoel. Overhead en vennootschapsbelasting zijn nieuwe onderdelen. Met ingang van de begroting 2017 is de inhoud van dit deel aanzienlijk gewijzigd en worden naast genoemde posten ook diverse taakvelden afzonderlijk benoemd, waaronder de taakvelden Overhead, Treasury, OZB Woningen en OZB Niet woningen.

Ontwikkelingen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Thema's

Geen afwijkende ontwikkelingen

Verbonden Partijen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Wat mag het kosten?

Programma: 7 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)		2018	2019	2020	2021
a.	meicirculaire 2018	-691.897			
b.	waterberging Pantarijn	-44.500			
c.	APPA uitkering	69.468			
d.	Inhuur Bedr.voering PF7 uit 2017	80.000			
e.	overige kleine verschillen	14.400			
Totaal		-572.529	0	0	0

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000)

a. Effecten meicirculaire 2018 (voordeel € 691.897)

Over de uitkomsten van de meicirculaire 2018 bent u reeds geïnformeerd in de raadsinformatiebrief (Z/18/055638/UIT/18/98936). De effecten voor de begroting 2018 zijn in deze bestuursrapportage verwerkt. De effecten voor de meerjarenraming 2019-2021 worden meegenomen in de begroting 2019. Het hier getoonde voordelig effect dient u wel in relatie te zien met de opgenomen lasten onder programma 2 Openbare orde en veiligheid, programma 5 Wmo, Jeugd en Participatiewet en overige kleine verschillen diverse programma's.

b. Waterberging Pantarijn (voordeel € 44.500)

In het project nieuwbouw Pantarijn zijn de uitgaven voor de noodzakelijke waterberging niet voorzien en ook niet opgenomen in het waterplan van de gemeente. Er is zodoende geen dekking aanwezig voor deze noodzakelijke kostenpost. De post onvoorzien wordt ingezet als dekking voor deze noodzakelijke en onvoorzien uitgaven. Zie ook programma 6 Onderwijs, Sport en Welzijn.

c. APPA uitkering (nadeel € 69.468)

Op 26 april 2018 zijn er twee wethouders afgetreden bij de gemeente Neder-Betuwe. Vanaf de dag van aftreden hebben zij recht op een uitkering ingevolge de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Drie maanden na het aftreden start de verplichte ondersteuning van een re-integratiebureau. Zowel de lasten die zijn verbonden aan de Appa uitkering als de kosten voor de re-integratie komen voor rekening van de gemeente Neder-Betuwe. Naar aanleiding van recente ontwikkelingen van één van voormalige wethouders is het bedrag naar beneden bijgesteld voor de verplichting van één wethouder. Voor 2018 betekent dit een nadeel van € 69.468. De effecten vanaf 2019 worden opgenomen en verwerkt in de begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022

d. Bestemming 2017 (nadeel € 80.000)

In de jaarrekening 2017 is bij de resultaatbestemming abusievelijk een deel van de beschikbaar gestelde middelen voor uitvoering projecten binnen Financiën niet verwerkt. In paragraaf 7 van de jaarrekening 2017 is voorgesteld om een deel van het restant van deze middelen te bestemmen voor 2018. In deze bestuursrapportage wordt alsnog bestemming verwerkt ten laste van de algemene reserve.

e. Overige kleine verschillen behoeven geen toelichting

Investeringen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Mutaties in reserves

Programma: Mutaties in reserves					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)		2018	2019	2020	2021
a.	Inhuur Bedr.voering PF7 uit 2017 (tlv AR)	-80.000			
Totaal		-80.000	0	0	0

Toelichting op de mutaties in reserves (verschillen groter dan € 25.000)

a. Bestemming 2017 uit de algemene reserve voor inhuur Bedrijfsvoering (Paragraaf 7 2017)

Onder de 3eW-vraag "wat mag het kosten" van dit programma staat aangegeven dat ter dekking van deze kosten er een onttrekking zal plaatsvinden uit de Algemene Reserve. Abusievelijk is dit bij de bestemming van het jaarrekening resultaat 2017 niet verwerkt, daarom de verwerking in deze bestuursrapportage. De verwerking hiervan heeft een budgettair neutraal effect.

Bestedingen ten laste van het budget onvoorzien uitgaven

In de begroting 2018 is een budget onvoorzien opgenomen ter hoogte van € 186.184. Hieronder ziet u een overzicht van de aanspraak die gemaakt is op het budget onvoorzien. Momenteel resteert er nog een bedrag van € 94.184.

Bestedingen en verloop van het budget onvoorzien uitgaven:				
	Begroting 2018 voor wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Besteed budget	Restant budget
Budget 2018	-186.184	-186.184	136.500	-49.684
Programma:	Begrotingsw. in raadsvergadering d.		Bedrag:	Onderwerp:
3	1e berap 2018		92.000	Essentaksterfte
6	2e berap 2018		44.500	waterberging Pantarijn
		Totaal:	136.500	

VOORTGANG REALISATIE PARAGRAFEN

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf 3: Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf 4: Financiering

Paragraaf 5: Verbonden Partijen

Paragraaf 6: Grondbeleid

Paragraaf 7: Bedrijfsvoering

Geen afwijkende ontwikkelingen in de paragrafen

TOTAALOVERZICHT VAN FINANCIËLE AFWIJKINGEN PER PROGRAMMA

Totaaloverzicht van financiële afwijkingen per programma

Mutates op programmaniveau						
			2018	2019	2020	2021
Programma	1	Bestuur en Dienstverlening	92.265			
Programma	2	Openbare orde en veiligheid	267.003			
Programma	3	Fysiek leefomgeving	-67.830			
Programma	4	Economie				
Programma	5	Wmo, Jeugd en Participatie	258.686			
Programma	6	Onderwijs, sport en Welzijn	60.000			
Programma	7	Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, VPB en Onvoorzien	-572.529			
Programma	R	Mutaties in reserves	-80.000			
Totaal			-42.405	0	0	0

BIJLAGE

1: Begrotingswijziging

BEGROTINGSWIJZIGING						
Gemeente Neder-Betuwe		Provincie Gelderland		begrotingsjaar		2018 nr. 20
De raad van de gemeente Neder-Betuwe besluit de begroting van baten en lasten voor bovengenoemd dienstjaar te wijzigen als volgt:						
Programma	Omschrijving programma	LASTEN		BATEN		
		Bedrag van de nieuwe of verhoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming	Bedrag van de nieuwe of verhoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming	
I. Wijziging van de ramingen van het dienstjaar						
P1	Bestuur en Dienstverlening	92.265				
P2	Openbare Orde en Veiligheid	267.003				
P3	Fysieke Leefomgeving			67.830		
P4	Economie					
P5	WMO, Jeugdzorg en participatiewet	258.686				
P6	Onderwijs, sport en welzijn	60.000				
P7	Alg.dekkingsmiddelen, overhead, VPB, onvoorzien			572.529		
	Mutaties Reserves			80.000		
	Saldo van rekening	42.405				
	Totalen	720.359	0	720.359	0	
Volgnummer	Categorie	Omschrijving	verhoging van het beschikbaar gestelde krediet	verlaging van het beschikbaar gestelde krediet	verhoging van de te verwachten baten	verlaging van de te verwachten baten
II. Investerings/Balansmutaties						
291042		Voorz.onderhoud gebouwen			1.276	
291063		Voorz.wethouderspensionen			-41.070	
290001		Bestemm.jaarrek.2017			80.000	
Toelichting op de begrotingswijziging						
2e Bestuursrapportage 2018						

2: Stand van zaken bezuinigingen

In onderstaand overzicht is de stand van zaken opgenomen over de realisatie van de bezuinigingen

Overzicht stand van zaken Bezuinigingen Programma 6					
omschrijving	2018	2019	2020	2021	stand van zaken
Sport(accommodaties) **					
> bijstelling aan voorziening De Eng	5.000	5.000	5.000	5.000	2018 is ingetrokken / vanaf 2019 nog niet gerealiseerd.
> bijstelling onderhoud(subsidies) buitensport	0	0	0	0	
> Bijstelling Gas & Electra Binnensport	38.800	38.800	38.800	38.800	gerealiseerd
> Binnensport 100% energie neutraal	40.000	40.000	40.000	40.000	gerealiseerd
> herbestemmen/Verkleinen De Eng	53.500	53.500	53.500	53.500	2018 is ingetrokken / vanaf 2019 nog niet gerealiseerd.
> extra (commerciële) verhuur	16.500	16.500	16.500	16.500	gerealiseerd
> privatisering/Fusie	0	0	0	0	gerealiseerd
> extra bezuiniging op sport	30.000	30.000	30.000	30.000	gerealiseerd
> resultaat werkgroepen	50.000	50.000	50.000	50.000	gerealiseerd
totale bezuinigingsopdracht SP	233.800	233.800	233.800	233.800	
waarvan gerealiseerd/ingetrokken SP	233.800	175.300	175.300	175.300	
waarvan (nog) niet gerealiseerd SP	0	58.500	58.500	58.500	
** Sport (accommodaties) Nadere inzichten hebben geleid tot een aanpassing van de oorspronkelijke bezuinigingslijst. Zie advies Z/16/41196 INT/75269					
Overzicht stand van zaken Bezuinigingen Programma 7					
omschrijving	2018	2019	2020	2021	stand van zaken
Bedrijfsvoering (afname Reisdocumenten)	19.071	44.523	55.423	55.423	
totale bezuinigingsopdracht BV	19.071	44.523	55.423	55.423	
waarvan gerealiseerd/ingetrokken BV	19.071	44.523	55.423	55.423	2018 structureel € 19.071, overige vanaf 2019 kadernota 2019
Totale bezuinigingsopdracht	252.871	278.323	289.223	289.223	
waarvan totaal gerealiseerd/ingetrokken	252.871	219.823	230.723	230.723	
waarvan (nog) niet gerealiseerd	0	58.500	58.500	58.500	